

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

Szkoła Podstawowa nr 13
im. Orłąt Lwowskich w Głogowie

WSTĘP	2
I. AKTYWY PRAWNE REGULUJĄCE DORADZTWO ZAWODOWE W SZKOLE ..	3
Przepisy zawierające zapisy dotyczące organizacji doradztwa zawodowego	3
Przepisy dotyczące kształcenia zawodowego i klasyfikacji zawodów	3
II. ZAŁOŻENIA WSDZ	5
III. CELE WSDZ	6
IV. DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z DORADZTWEM ZAWODOWYM I ICH ADRESACI	7
V. REALIZATORZY DZIAŁŃ WSDZ	9
Przykłady zadań nauczycieli poszczególnych przedmiotów w odniesieniu do doradztwa zawodowego.	13
VI. ZASOBY PRZYDATNE W REALIZACJI DORADZTWA ZAWODOWEGO	17
Scenariusze i konspekty	17
Literatura, z której warto skorzystać.....	17
VII. FORMY I METODY PRACY	18
FORMY PRACY	18
METODY PRACY	20
VIII. MONITORING I EWALUACJA WSDZ	20
IX. PLAN REALIZACJI DZIAŁŃ ZWIĄZANYCH Z DORADZTWEM ZAWODOWYM W DANYM ROKU SZKOLNYM	21
Załącznik nr 1.....	21
Załącznik nr 2.....	21
Załącznik nr 3.....	21

WSTEP

U podstaw wprowadzenia Wewnętrzzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego w szkole leży przekonanie, że środowisko szkolne odgrywa szczególną rolę w kształtowaniu decyzji zawodowych uczniów. Rozwój zawodowy jest procesem przebiegającym w czasie, ciągłym i nieodwracalnym. Jest wspólny dla wszystkich osób. Obecnie na rynku pracy obowiązuje strategia uczenia się przez całe życie. Strategia ta wymaga umiejętności podejmowania ważnych decyzji – poczynając od wyboru szkoły ponadpodstawowej, kierunku studiów, decyzji o wyborze miejsca pracy, sposobie podnoszenia swoich kwalifikacji aż do ewentualnych decyzji o zmianie zawodu. Okres szkoły podstawowej to czas rozwoju kompetencji społecznych i kształtowania postaw wobec pracy. Etap wczesnoszkolny to rozwój samopoznania. Samopoznanie jest podstawą samooceny na bazie której uczeń będzie kierował się własnym rozwojem zawodowym.

Stworzenie Wewnętrzzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego pomoże uczniom poznać własne predyspozycje zawodowe, skonfrontować ocenę swego stanu zdrowia z wymaganiami wybieranego zawodu, przygotować się do wejścia na rynek pracy i złagodzić stres związany ze startem zawodowym.

Wewnętrzzszkolny System Doradztwa Zawodowego ponadto stworzy uczniom możliwość kształcenia umiejętności radzenia sobie ze zmianami, z elastycznością w planowaniu kariery zawodowej, pozwoli sprostać nowym sytuacjom i wyzwaniom.

I. AKTY PRAWNE REGULUJĄCE DORADZTWO ZAWODOWE W SZKOLE

PRZEPISY ZAWIERAJĄCE ZAPISY DOTYCZĄCE ORGANIZACJI DORADZTWA ZAWODOWEGO

- ✓ Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, 1078, 1287, 1680 i 1681)
- ✓ Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60, 949 i 2203, z 2018 r. poz. 2245 oraz z 2019 r. poz. 1287)
- ✓ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. 2019 poz. 325)
- ✓ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017, poz. 356 ze zm.);

PRZEPISY DOTYCZĄCE KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO I KLASYFIKACJI ZAWODÓW

- ✓ Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. 2016 poz. 64 z późn. zm.),
- ✓ Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego Dz.U z 2019 r. poz. 0316
- ✓ Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego z dnia 13 marca 2017 r. ; (Dz.U. 2017, poz. 622 ze zm.);
- ✓ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 sierpnia 2017 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu (Dz.U. 2017 poz. 1644)
- ✓ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze ogólnym – poziomy 1–4 (Dz.U. 2016 poz. 520),

- ✓ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz.U. 2016 poz. 537),
- ✓ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j.Dz.U. 2018 poz. 227)

II. ZAŁOŻENIA WSDZ

- ✓ system doradztwa zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu przygotowania uczniów do wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia,
- ✓ pomaga uczniom w samopoznaniu własnych predyspozycji zawodowych (osobowości, potrzeb, uzdolnień, zainteresowań, możliwości),
- ✓ zawiera informacje o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy oraz możliwościach uzyskania kwalifikacji zgodnych z potrzebami rynku pracy, a także predyspozycjami zawodowymi,
- ✓ obejmuje całokształt zadań związanych z udzielaniem uczniom pomocy w planowaniu przyszłej kariery zawodowej,
- ✓ WSDZ jest częścią planu wychowawczo-profilaktycznego szkoły i jest włączony do Statutu szkoły.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego zakłada, że:

- ✓ wybór zawodu jest procesem rozwojowym i stanowiącym sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia,
- ✓ na wybór zawodu składają się wiedza na temat siebie, wiedza na temat zawodów ścieżek edukacyjnych i rynku pracy,
- ✓ na wybór zawodu wpływają głównie cechy osobowościowe jednostki (temperament, charakter, poziom inteligencji, zainteresowania, zdolności), umiejętności, doświadczenia, wyznawane wartości i normy, czynniki emocjonalne, zdrowotne, rodzaj i poziom wykształcenia, wpływ rodziny, aktywność własna jednostki,
- ✓ WSDZ obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami,
- ✓ WSDZ ma charakter planowych działań ogółu nauczycieli i koordynowany jest przez szkolnego doradcę zawodowego, dzięki czemu wszelkie działania szkoły mają spójny charakter.

III. CELE WSDZ

1. Wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu własnych zainteresowań oraz pasji – klasy I-III.
2. Poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji – klasy IV-VI.
3. Przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania, przy wsparciu doradczym, decyzji edukacyjnych i zawodowych, uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji – klasy VII-VIII.
4. Przygotowanie rodziców do pełnienia roli doradców i osób wspierających swoje dzieci w procesie planowania i podejmowania decyzji edukacyjnych oraz związanych z wyborem zawodu.
5. Pomoc nauczycielom w realizacji zadań związanych z doradztwem zawodowym oraz wspomaganie uczniów w wyborze kierunku dalszego kształcenia i zawodu.

IV. DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z DORADZTWE M ZAWODOWYM I ICH ADRESACI

Działania związane z realizacją WSDZ są kierowane do trzech grup adresatów:

- ✓ uczniów,
- ✓ rodziców,
- ✓ nauczycieli.

Działania kierowane do uczniów	<ul style="list-style-type: none">✓ udzielanie porad i konsultacji indywidualnych;✓ aranżowanie sytuacji sprzyjających poznawaniu własnych zasobów np. poprzez udział w konkursach, przygotowywanie określonych zadań na zajęcia przedmiotowe, udział w organizowaniu uroczystości i imprez szkolnych;✓ prowadzenie kół zainteresowań;✓ organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji rynku pracy;✓ stwarzanie okazji do udziału w wydarzeniach takich jak np. targi edukacyjne;✓ umożliwianie udziału w spotkaniach informacyjnych z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych;✓ informowanie o ofercie kształcenia w szkołach programowo wyższych;✓ organizowanie spotkań z przedstawicielami zawodów;✓ organizowanie spotkań z inspirującymi osobami (pasjonatami, autorami innowacyjnych rozwiązań – młodymi ludźmi, którzy odnieśli sukces zawodowy);✓ organizowanie wycieczek zawodoznawczych;✓ umożliwienie dostępu do informacji edukacyjno-zawodowej poprzez strony internetowe szkoły, tablice informacyjne, e-dziennik;✓ organizowanie zajęć w świetlicy związanych z doradztwem zawodowym.✓ organizowanie kącików zawodoznawczych, np. w świetlicy szkolnej, w salach edukacji wczesnoszkolnej;
---------------------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ organizowanie imprez o charakterze zawodoznawczym, np. konkursy, festiwale czy prezentacje zawodów; ✓ prowadzenie projektów edukacyjnych tematycznie powiązanych z doradztwem zawodowym.
Działania kierowane do rodziców	<ul style="list-style-type: none"> ✓ organizowanie spotkań informacyjno-doradczych z doradcą zawodowym w szkole; ✓ inicjowanie kontaktów z przedstawicielami instytucji działających na rynku pracy; ✓ organizowanie spotkań z przedstawicielami firm lokalnego rynku pracy; ✓ prowadzenie konsultacji dotyczących decyzji edukacyjno-zawodowych uczniów; ✓ informowanie o targach edukacyjnych; ✓ udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych (między innymi poprzez: biblioteczkę publikacji, stronę www szkoły, szkolne tablice informacyjne, e-dziennik); ✓ włączanie rodziców w szkolne działania związane z doradztwem zawodowym.
Działania kierowane do nauczycieli	<ul style="list-style-type: none"> ✓ umożliwienie udziału w szkoleniach i kursach z zakresu doradztwa zawodowego; ✓ prowadzenie lekcji otwartych; ✓ zwoływanie szkoleniowych posiedzeń rady pedagogicznej; ✓ inicjowanie kontaktów z przedstawicielami instytucji rynku pracy; ✓ organizowanie spotkań z przedstawicielami firm lokalnego rynku pracy; ✓ udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego; ✓ wspieranie w realizacji zadań doradztwa zawodowego

V. RALIZATORZY DZIAŁŃ WSDZ

WSDZ realizowany jest przez:

- ✓ dyrektora szkoły,
- ✓ koordynatora wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego,
- ✓ doradcę zawodowego lub nauczyciel realizujący program doradztwa,
- ✓ pedagoga szkolnego, psychologa szkolnego oraz innych specjalistów zatrudnionych w szkole,
- ✓ wychowawców - grup przedszkolnych i klas I-VIII,
- ✓ nauczycieli przedmiotów,
- ✓ nauczycieli świetlicy,
- ✓ nauczycieli biblioteki.

Szkoła, w tym zakresie współpracuje z instytucjami i organizacjami wspierającymi jej pracę (m.in. Poradniami Psychologiczno - Pedagogicznymi, Powiatowym Urzędem Pracy, szkołami ponadpodstawowymi, zakładami pracy).

Zakres zadań poszczególnych osób zaangażowanych w proces doradczy wynika z kompetencji, profilu wykształcenia, wykładanych treści oraz podstawy programowej.

DYREKTOR	<ul style="list-style-type: none">✓ odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym;✓ współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji WSDZ;✓ zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć z doradztwa zawodowego.
KOORDYNATOR DORADZTWA ZAWODOWEGO	<ul style="list-style-type: none">✓ bierze udział w planowaniu działań szkoły w zakresie doradztwa zawodowego,✓ dokonuje kontroli realizacji WSDZ,✓ sporządza sprawozdanie z realizacji WSDZ.

<p style="text-align: center;">DORADCA ZAWODOWY</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ prowadzi zajęcia w klasach 7 i 8 w wymiarze co najmniej 10 godzin rocznie, ✓ wspiera nauczycieli, wychowawców, specjalistów i rodziców w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym; ✓ prowadzi doradztwo indywidualne dla uczniów. ✓ systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie uczniów, rodziców i nauczycieli na działania związane z doradztwem zawodowym; ✓ gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe właściwe dla danego poziomu kształcenia (strona internetowa szkoły, e-dziennik) ✓ planuje, koordynuje, monitoruje i prowadzi ewaluację oraz promuje działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez szkołę we współpracy z wychowawcami, nauczycielami i specjalistami; ✓ współpracuje ze specjalistami z poradni psychologiczno-pedagogicznych, instytucjami działającymi na rynku pracy w celu realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego, ✓ wspiera swoją wiedzą uczestników i realizatorów programu.
<p style="text-align: center;">PEDAGOG SZKOLNY/ PSYCHOLOG SZKOLNY</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ diagnozuje potrzeby oraz możliwości uczniów, ✓ udziela indywidualnych porad i konsultacji w zakresie rozpoznawania mocnych stron oraz podejmowania decyzji edukacyjnych, w zależności od potrzeb i możliwości organizacyjnych ✓ prowadzi zajęcia rozwijające umiejętności emocjonalno - społeczne oraz na temat technik uczenia się, radzenia sobie ze stresem i autoprezentacji, ✓ kieruje uczniów do specjalistycznych placówek, ✓ bada losy absolwentów.

<p style="text-align: center;">WYCHOWAWCY</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów; ✓ eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego; ✓ włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu doradztwa zawodowego; ✓ realizują tematy związane z doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych; ✓ •wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej; ✓ współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci; ✓ współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym, ✓ pomaga uczniom klas ósmych w logowaniu się do elektronicznego systemu wspomagania rekrutacji szkół ponadpodstawowych, a wcześniej zapoznaje ich z Zarządzeniami KO dotyczącymi rekrutacji na dany rok szkolny.
<p style="text-align: center;">NAUCZYCIELE</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów; ✓ eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego; ✓ współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania zajęć doradztwa zawodowego dla uczniów; ✓ przygotowują uczniów do udziału w konkursach np. zawodoznawczych; ✓ prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe; konsultacje,

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ organizują w sali edukacji wczesnoszkolnej kąciki zawodoznawcze; ✓ współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem
NAUCZYCIELE ŚWIETLICY SZKOLNEJ	<ul style="list-style-type: none"> ✓ włączają w zajęcia realizowane w świetlicy szkolnej treści z zakresu doradztwa zawodowego, ✓ organizują wystawy prac uczniów związanych z poznanymi zawodami
NAUCZYCIELE BIBLIOTEKI	<ul style="list-style-type: none"> ✓ współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym; ✓ opracowują, aktualizują i udostępniają zasoby dotyczące doradztwa zawodowego; ✓ włączają się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

PRZYKŁADY ZADAŃ NAUCZYCIELI POSZCZEGÓLNYCH PRZEDMIOTÓW W ODNIESIENIU DO DORADZTWA ZAWODOWEGO.

<p>Nauczyciele przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ uczą wyszukiwania informacji na temat edukacji i zawodów za pomocą słowników, encyklopedii, komputera, ✓ wdrażają do podejmowania obowiązków i rzetelnego ich wypełniania, ✓ zapoznają z pojęciem pracy i wynagrodzenia pieniężnego oraz sytuacji ekonomicznej rodziny, ✓ przedstawiają znaczenie pracy w życiu człowieka, omawiają z dziećmi zawody ich najbliższych, prezentują charakterystykę pracy w różnych zawodach, ✓ rozwijają zainteresowania, zapoznają ze sposobami powstawania różnych przedmiotów, ✓ uczą podstawowych umiejętności technicznych.
<p>Nauczyciele informatyki</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ prowadzą naukę poszukiwania, selekcjonowania, porządkowania, gromadzenia i wykorzystywania informacji np. dotyczących oferty edukacyjnej szkół ponadpodstawowych, ✓ wyjaśniają organizację pracy i przepisy bhp w pracy z komputerem, ✓ uczą komunikowania się z pomocą komputera i technologii informacyjnych, ✓ prezentują sposoby opracowywania tekstów, prezentacji multimedialnych oraz danych liczbowych w arkuszu kalkulacyjnym, ✓ wdrażają do pracy zespołowej w ramach projektu, ✓ pokazują sposoby wykorzystania technologii informacyjnych w różnych zawodach

<p style="text-align: center;">Nauczyciele języka polskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ omawiają charakter pracy w różnych zawodach, ✓ uczą tworzenia wypowiedzi: pisanie życiorysu, podania, ogłoszenia, listu oficjalnego (dostosowywanie wypowiedzi do sytuacji), ✓ kształtują umiejętność operowania słownictwem z kręgu: szkoła i nauka, środowisko społeczne, ✓ wdrażają do samokształcenia i docierania do informacji za pomocą słowników, encyklopedii, ✓ pokazują znaczenie komunikacji niewerbalnej w autoprezentacji.
<p style="text-align: center;">Nauczyciele matematyk</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ uczą gromadzenia i porządkowania danych o edukacji i zawodach, ✓ uczą odczytywania i interpretacji danych w tekstach, tablicach i wykresach, ✓ kształtują umiejętność posługiwania się procentami, zapoznają z zawodami z dziedziny księgowości i rachunkowości, ✓ uczą planowania czynności z wykorzystaniem kalendarza (wykonywanie obliczeń) oraz dzielenia zadań na etapy.
<p style="text-align: center;">Nauczyciele języków obcych</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zapoznają z zasobem języka dotyczącym szkoły i pracy oraz cech charakteru i umiejętności, ✓ prezentują uczniom filmy o zawodach w języku obcym, ✓ uczą tworzenia kilkudzaniowych wypowiedzi na temat swoich umiejętności (prezentacja siebie), ✓ zachęcają do pracy zespołowej metodą projektu.
<p style="text-align: center;">Nauczyciele geografii/przyrody/ biologii/fizyki/chemii</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ omawiają stan zdrowia i choroby człowieka nawiązując do przeciwwskazań zdrowotnych w wybranych zawodach, ✓ wykazują znaczenie odpoczynku w życiu człowieka, prawidłowych warunków nauki i pracy, zasad uczenia się, ✓ wdrażają do planowania dnia i organizowania pracy własnej,

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zapoznają z zawodami z dziedziny meteorologii, rolnictwa, biologii, leśnictwa, ochrony środowiska, fizyki, chemii, geografii
<p style="text-align: center;">Nauczyciele historii i wiedzy o społeczeństwie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ informują o siedzibach władz lokalnych uczniów oraz ich zakresie działań i sposobie powoływania, ✓ wyjaśniają demokratyczny charakter państwa, ✓ charakteryzują pojęcie samorządności, ✓ pisują zawody związane z polityką, dyplomacją, ✓ przedstawiają zawód historyka, ✓ zapoznają ze znaczeniem społecznego podziału pracy, ✓ opisują grupy społeczne i ich role w społeczeństwie, ✓ omawiają z uczniami problemy współczesnej Polski (m.in. bezrobocie), ✓ zapoznają ze zjawiskiem emigracji politycznej i zarobkowej, ✓ uczą tworzenia drzewa genealogicznego, ✓ omawiają z uczniami funkcjonowanie przemysłu, warunki pracy w fabryce dawniej i dziś, ✓ prezentują podstawowe cechy obecnego systemu gospodarczego.
<p style="text-align: center;">Nauczyciele wychowania fizycznego omawiając trening zdrowotny</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ omagają opracować rozkład dnia ucznia, uwzględniając proporcje między pracą a wypoczynkiem, wysiłkiem umysłowym i fizycznym.
<p style="text-align: center;">Nauczyciele wychowania do życia w rodzinie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ prowadzą lekcje na temat ról społecznych i modeli życia, ✓ zapoznają ze sposobem pracy instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny, ✓ kształtują u uczniów poczucie odpowiedzialności za własny rozwój
<p style="text-align: center;">Nauczyciele muzyki</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zapoznają uczniów z zawodami związanymi z muzyką, ✓ przekazują wiedzę o tworzeniu instrumentów, ✓ uczą gry na instrumentach.

<p>Nauczyciele plastyki</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zapoznają z zawodami z dziedziny kultury, ✓ uczą korzystania z przekazów medialnych oraz wykorzystywania ich wytworów
<p>Nauczyciele techniki</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ opisują funkcje urządzeń technicznych, ✓ omawiają kolejność działań technologicznych, ✓ omawiają organizacje miejsca pracy i szacowanie czasu jej trwania, ✓ uczą posługiwania się narzędziami do obróbki ręcznej
<p>Nauczyciele bibliotekarze</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ prenumeruje czasopisma związane z edukacją oraz literaturę z zakresu doradztwa zawodowego, ✓ udostępnia ulotki o szkołach.

VI. ZASOBY PRZYDATNE W REALIZACJI DORADZTWA ZAWODOWEGO

SCENARIUSZE I KONSPEKTY

- ✓ zasoby doradcy zawodowego,
- ✓ materiały umieszczone w bibliotece szkolnej,
- ✓ strona internetowa szkoły z zakładkami stron dot. doradztwa zawodowego.

LITERATURA, Z KTÓREJ WARTO SKORZYSTAĆ

Literatura dotycząca zagadnień związanych z doradztwem zawodowym dostępna jest na stronach:

- ✓ <http://www.eurodoradztwo.praca.gov.pl/en/publikacje/>
- ✓ <http://euroguidance.pl/ksiazki/>
- ✓ <http://doradztwo.ore.edu.pl/zasoby-pracy-uczniami-klas-7-8-szkoly-podstawowej-oraz-gimnazjum/>
- ✓ <https://www.metis.pl/poradnictwo/>
- ✓ Narzędzia diagnostyczne i materiały metodyczne wspomagające proces rozpoznawania predyspozycji i zainteresowań zawodowych uczniów dostępne są na stronach:
- ✓ <https://men.gov.pl/pl/ksztalcenie-zawodowe/projekty-systemowe-i-konkursowe>
- ✓ <http://doradztwo.ore.edu.pl/zasoby-pracy-uczniami-klas-7-8-szkoly-podstawowej-oraz-gimnazjum/>
- ✓ <https://zasobyip2.ore.edu.pl/pl/publications/search?projectDecisionNumber=POKL.03.04.03-00-101%2F13-00&page=2&perPage=5&sort=id-desc>
- ✓ <http://cdzdm.pl/materialy-na-zajecia-i-nie-tylko/>
- ✓ Informacje dotyczące rynku pracy dostępne są na stronach:
- ✓ Główny Urząd Statystyczny – portal informacyjny, przydatne będą zwłaszcza dane i opracowania zawarte w Obszarze tematycznym: Rynek Pracy: <http://stat.gov.pl/>
- ✓ Portal Publicznych Służb Zatrudnienia – przydatne będą zwłaszcza dane i opracowania zawarte w zakładce Rynek Pracy – Statystyki i Analizy, Rejestry i bazy zawierające m.in. Klasyfikację zawodów i specjalności oraz Publikacje zawierające Przewodnik po zawodach: <http://psz.praca.gov.pl/>
- ✓ Powiatowy Urząd Pracy w Głogowie : <https://glogow.praca.gov.pl/>
- ✓ Centralna baza ofert pracy MRPiPS: <http://oferty.praca.gov.pl/>
- ✓ Barometr zawodów: <https://barometrzwodow.pl/>

VII. FORMY I METODY PRACY

FORMYPRACY

Formy adresowane do uczniów	<ul style="list-style-type: none">✓ zajęcia w klasach szkoły podstawowej w klasach 7 i 8,✓ diagnoza i analiza potrzeb na podstawie obserwacji, wywiadów, ankiet, dokumentacji szkolnej,✓ indywidualne konsultacje i porady związane z dalszą edukacją (również dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi),✓ warsztaty grupowe - pozwalające na odkrywanie swoich zainteresowań, umiejętności i predyspozycji zawodowych, ukazujące potrzebę planowania własnej przyszłości zawodowej,✓ zajęcia grupowe - nakierowane na rozwój umiejętności społecznych i interpersonalnych: komunikacji, współpracy, przezwyciężania stresu,✓ zajęcia grupowe umożliwiające poznanie różnych zawodów i związanych z nimi wymagań,✓ prezentacja filmów zawodoznawczych,✓ realizowanie treści zawodoznawczych na lekcjach poszczególnych przedmiotów,✓ spotkania z przedstawicielami różnych zawodów,✓ wyjścia i wycieczki szkolne do zakładów pracy,✓ udział w dniach otwartych oraz zapoznanie się z ofertą edukacyjną poszczególnych szkół na miejscu,✓ udział w konkursach z zakresu doradztwa zawodowego,✓ działania Klubu Wolontariatu,✓ działania Samorządu Uczniowskiego.
-----------------------------	--

<p>Formy adresowane do rodziców uczniów</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ indywidualne konsultacje i porady udzielane przez nauczycieli/specjalistów na terenie szkoły, ✓ kierowanie dzieci do Poradni Psychologiczno – Pedagogicznych, ✓ zachęcanie i włączanie rodziców w proces doradczy szkoły np. poprzez przedstawianie wykonywanych przez siebie zawodów, ✓ udostępnianie informacji edukacyjnych (prezentacja założeń pracy edukacyjnej na terenie szkoły na rzecz uczniów, informacji na temat zasad i terminów rekrutacji).
<p>Formy adresowane do nauczycieli</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ udział w szkoleniach z zakresu doradztwa zawodowego, ✓ tworzenie warunków do wymiany doświadczeń i dzielenia się wiedzą, ✓ śledzenie losów absolwentów
<p>Formy adresowane do środowiska lokalnego</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ spotkania z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych, ✓ spotkania z przedstawicielami lokalnych firm i zakładów pracy, ✓ współpraca z instytucjami wspierającymi pracę szkoły.

METODY PRACY

- ✓ metody aktywizujące (burza mózgów, dyskusja, giełda pomysłów, mapy myślowe), wspólne pracowanie nad rozwiązaniem problemu, drama – krótkie scenki i inscenizacje, odgrywanie ról;
- ✓ metody plastyczne – komiksy, plakaty,
- ✓ metody audiowizualne – wykorzystanie Internetu jako narzędzi zdobywania informacji, programy i prezentacje multimedialne, filmy edukacyjne,
- ✓ gry i zabawy rozwijające myślenie strategiczne,
- ✓ trening komunikacji i zachowań społecznych,
- ✓ mini - wykłady,
- ✓ pogadanki,
- ✓ debaty.

VIII. MONITORING I EWALUACJA WSDZ

Ocena realizacji Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego opiera się na stałym monitorowaniu i kontroli podjętych działań. Za monitoring odpowiada bezpośrednio doradca zawodowy, natomiast kontrola przeprowadzana jest przez szkolnego koordynatora doradztwa zawodowego. Ewaluacja pozwoli zaobserwować dynamikę procesu i rodzące się nowe potrzeby czy niezaplanowane rezultaty. Dzięki ewaluacji będzie można dokonywać aktualizacji działań doradczych, odkrywać aktualne potrzeby i oczekiwania, co pozwoli na długoterminowe planowanie działań.

Proponowane techniki analizy jakościowej programu to:

- ✓ analiza dokumentacji nauczyciela, wychowawcy (dzienniki – tematy zajęć),
- ✓ analiza dokumentacji pedagoga szkolnego, doradcy zawodowego,
- ✓ analiza wytworów uczniów,
- ✓ obserwacja poziomu zaangażowania i motywacji uczniów,

**IX. PLAN REALIZACJI DZIAŁŃ ZWIĄZANYCH Z DORADZTWEM
ZAWODOWYM W DANYM ROKU SZKOLNYM**

ZAŁĄCZNIK NR 1

Treści realizowane z doradztwa zawodowego w roku szkolnym 2019/2020

ZAŁĄCZNIK NR 2

Program nauczania z doradztwa zawodowego dla klasy VII i VIII.

ZAŁĄCZNIK NR 3

Harmonogram działań z doradztwa zawodowego w roku szkolnym 2019/2020